

[Lausunto - Lausuntopalvelu](#)

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua aiheesta. Liitto edustaa Suomen elinkeinoelämän suurinta toimialaa: kaupan alaa. Päivittäis- erikois- auto- ja teknisessä kaupassa työskentelee noin 277,000 ihmistä. Kauppa on elinkeinoelämän suurin toimiala myös bruttokansantuotteella mitattuna. Se muodostaa noin 10 prosenttia Suomen BKT:stä.

2.1 Hallituksen strategiset linjaukset

Teollisuus mainitaan strategiassa 99 kertaa ja palvelut, sen merkityksessä palveluliiketoiminnasta, vain 7 kertaa. Kuitenkin palvelusektori on suurin työllistäjä ja merkittävä energiankäyttäjä sekä arvonlisääjä.

Vuonna 2023 palvelusektorin energian loppukulutus oli 37 TWh eli noin 13 % loppukulutuksesta. Palvelurakennusten lämmityksen energiankulutus oli 19,6 TWh vuonna 2023 ja sähkönkulutus 19,1 TWh.

Palvelujen energian loppukulutus on kasvanut 39 % ajanjaksolla 2000–2023 (ilman lämpötilakorjausta). Samalla jaksolla palvelusektorin rakennusten pinta-ala kasvoi 52 %. Kasvua on ollut kaikilla sektoreilla, mutta erityisen voimakkaasti liikerakennuksissa, joiden kokonaispinta-ala kasvoi 59 % jaksolla 2000–2023 sekä varastorakennuksissa, joissa kasvua oli 63 % jaksolla 2006–2023.

2.2 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielut

Luodaan kannustavia tukimekanismeja vähähiilisyttä edistäviin investointeihin.

Maatalouden tukien tulisi aidosti ohjata vähäpäästöiseen maataloustuotantoon.

2.3 Uusiutuvan energian edistäminen

Hyödynnetään kaupan alan hukkalämpöä nykyistä laajemmin (kaksisuuntainen kaukolämpö)

2.4 Vety ja sähköpolttoaineet

Sähköautojen latausverkko on muodostunut Suomessa varsin kattavaksi markkinaehtoisesti, pääosin kaupan alan toimijoiden päättäväisten toimien seurauksena. Lainsäädännön olisi oltava ennakoitavaa ja selkeästi johdettua. Nykyisellään esimerkiksi sähköautoilun lataamista säädellään useiden eri hallinnon alojen toimesta. On tärkeää, että esimerkiksi EPBD:n vaatimusta sähköautojen latauspaikkojen rakentamisesta tarkastellaan uudelleen ja järkiperäistetään se vastaamaan paremmin teknis-taloudellisia realiteetteja.

2.5 Energiatehokkuuden edistäminen

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanossa tulisi keskittyä aidosti päästöjä vähentäviin toimiin (vrt. vaade rakentaa sähkölatauspisteitä).

Korjausvaatimukset eivät saa johtaa turhaan ja päästöjen vähentämisen kannalta tehottomaan peruskorjaamiseen.

2.6 Energiaturvallisuus

Turvallisuuden parantamiseksi on tärkeää, että omavaraista, paikallista sähköntuotantoa tuetaan ja sähkön pientuotannon alarajaa nostetaan.

2.7 Ydinenergian käyttö

Ei lausuttavaa

2.8 Energiamarkkinoiden kehittäminen

Kaupan liitto edustaa laajasti suomalaista kaupan alaa; päivittäistavara- ja erikoistavarakauppaa sekä teknistä kauppaa. Pidämme tärkeänä, että sähkön siirron kustannukset siirretään oikeudenmukaisesti ja oikealla tasolla sähkön hintaan.

Kaupan liitto on aikaisemmissa lausunnoissaan kritisoinut Energiaviraston valvontamallia erityisesti siitä, että mallin yleinen kustannusvastaavuus ei toteudu riittävän hyvin tai sallittua tuottorajaa pystytään valvottavien toimesta tehokkaasti kiertämään.

2.9 Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky

Taksonomian tulee mahdollistaa bio- ja synteettisiä polttoaineita koskeva kehitystyön rahoitus.

Autojen polttomoottoritäyskielto 2035 on kumottava, sillä se estää bio- ja synteettisiä polttoaineita käyttävien ajoneuvojen kehittämisen ja vuoden 2035 jälkeen niiden valmistamisen.

TKI-tukien kautta tulee vauhdittaa nykyistä paremmin kiertotaloutta ja kiertotalouden palveluratkaisuja.

2.10 Verotus

Kaupan alan yritykset toimivat kansainvälisessä kilpailussa ja siksi on tärkeää, että kansallisilla päätöksillä vahvistetaan suomalaisten yritysten kilpailukykyä. Vain energian oikeudenmukaisella ja kansainvälisen kilpailutilanteen huomioonottavalla verotuksella voidaan ylläpitää suomalaisten yritysten kilpailukykyä.

Nykyinen palvelualojen sähkövero on teollisuuden maksamaan veroon verrattuna monikymmenkertainen. Palvelualoille voitaisiin luoda oma sähköveroluokka kaupan alan yritysten kansainvälistä kilpailukykyä turvaamaan.

2.11 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen

Varmistetaan vastaavat julkiset panostukset taakanjakosektorin päästöjen vähentämisen tueksi kuin mitä päästökaupasektorilla on ollut käytössä. Toimialojen tasapuolinen kohtelu edellyttää tätä.

Mahdollistetaan nopealla aikataululla kotimainen päästökompensaatio ja sen yhteensopivuus Science Based Targets –metodologian kanssa.

Energiatehokkuus ja päästövähennykset edellyttävät myös, että erilaiset tuet, esimerkiksi kotitalousvähennys ovat mahdollisemman laajasti hyödynnettävissä mm. rakennusten energiatehokkuutta lisääviin korjaustoimiin sekä sähköautojen kotilatauspisteiden rakentamiseen. Kotitalousvähennyksen riittävä taso tulee turvata sekä laajentaa sitä, esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden käytettäväksi.

2.12 EU-vaikuttaminen

Suomalaisille yrityksille on kilpailukyvyn kannalta tärkeää, että maamme kansalliset erityispiirteet otetaan huomioon lainsäädäntöä valmisteltaessa sekä se, että EU:n lainsäädäntö on implementoitu Unionin kaikissa jäsenmaissa samalla tavalla.

3 Nykytilanne ja arviot politiikkatoimien vaikutuksista

Metsien hiilinielujen supistumisesta mahdollisesti aiheutuvia päästöjä ei tule siirtää vähennystaakaksi taakanjakosektorille.